



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

НАСЛОВ НА ПРОЕКТОТ:	УПОТРЕБА НА ХЛОРХЕКСИДИН ВО РЕСТАВРАТИВНАТА СТОМАТОЛОГИЈА И ЕНДОДОНЦИЈА
----------------------------	--

НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКО ПОДРАЧЈЕ	ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА
ВИД НА ИСТРАЖУВАЊЕ (темелно/апликативно/експериментален развој)	Темелно / апликативно
ВИД НА ПРОЕКТОТ: а) домашен б) меѓународен в) со меѓународно учество	домашен
КОРИСНИЦИ НА РЕЗУЛТАТИТЕ	д-ри стоматолозите, д-р специјалисти, забни техничари - протетичари
FRASCATI КЛАСИФИКАЦИЈА	3. Medical and health sciences
ВРЕМЕТРАЕЊЕ НА ПРОЕКТОТ (од-до)	2020 – 2022



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

ПРВ ДЕЛ:

Апстракт (максимум 250 зборови)

Во денешно време, кариесот и пародонталните заболувања се двете доминантни заболувања на усната шуплина, а забниот плак е главниот фактор што води кон нивниот развој и прогресија. Контролата на забниот плак, неговото акумулирање и развој претставува основа за борба против кариес и пародонтални заболувања. Иако механичкото отстранување на плакот игра најголема улога во борбата против кариесот, хемиските агенси неодамна добија значајна улога во надолжувањето на механичката контрола на плакот, бидејќи ефикасноста на механичките методи зависи од мотивацијата и способноста на лицето да ги примени. Иако денес има многу антиминобни агенси, многу малку од нив покажуваат клиничка ефикасност, бидејќи многу од нив немаат способност да докажат или немаат ефективно дејство врз оралните микроорганизми.

Целта на ова истражување е да се наведат и обработат современите аспекти и клиничката ефикасност на антиминобните агенси како корисен додаток на оралната хигиена, да се направи генерална слика за тоа кои се најмногу употребуваат во источниот регион на република Северна Македонија, како и да се укаже на важноста на користење на антисептичките течности базирани на хлорхексидин како лакови и гелови кои се ефикасни во намалувањето на формирањето на нови лезии кај пациенти со висок микробиолошки ризик од развој на кариес. Како втора цел е поставено да се дефинира механизмот за антиминобното дејство на хлорхексидин, неговата употреба во превентивната и реставративна стоматологија, предностите и недостатоците во текот на ендодонтската терапија, како и да се даде осврт на неговите негативни особини и токсичност. Како посебни цели се поставени:

- Да се определи категоризација кои антисептични течности се користат како додаток на орална хигиена;
- Да се определи категоризација кои антиминобни агенси се користат за намалување на ризик од развој на кариес;
- Да се определи категоризација кои иригенси се користат во текот на ендодонтската терапија и колку често се користи хлорхексидинот како ириганс;
- Да се демонстрира ефикасноста на различните формулации на хлорхексидин и да се дадат упатства за употреба на хлорхексидин при контрола на плак и превенција од кариес;
- Да се дадат упатства за употреба на хлорхексидин во реставративната стоматологија.

Хлорхексидин е со хидрофилни и хидрофобни својства што е златен стандард кога станува збор за антиминобни агенси во модерната стоматологија. За да се спречи кариес, хлорхексидин може да се администрира во различни форми или во комбинација со флуориди на хлорхексидин.



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

Abstract (max 250 words)

Nowadays, caries and periodontal diseases are the two main diseases of the oral cavity and the main, dominant factor leading for their development and progression is dental plaque. The basis against caries and periodontal diseases is the control of the dental plaque accumulation and development. Although the mechanical plaque removals plays the greatest role in the “fight” against caries, recently chemical agents have played a significant role in complementing mechanical plaque control, because the effectiveness of mechanical methods depends on the motivation and ability of the person to apply them.

Despite the fact that there are many antimicrobial agents today, small number of them show clinical effectiveness, because many of them do not have ability to prove or are not effective against oral microorganism.

The aim of this study is to mark and process the modern aspects and clinical efficacy of antimicrobial agents as a useful supplement of oral hygiene, to make an overview, which agents are most used in the eastern region of the Republic of North Macedonia. As well as to point out the importance of using chlorhexidine-based antiseptics like varnishes and gels, that are effective in reducing the formation of the new lesions with a high microbiological risk of developing caries.

Secondly, to define the mechanism of antimicrobial action of chlorhexidine, its use in preventive and restorative dentistry, the advantages and disadvantages when using for endodontic treatment, as well as to review its negative features and toxicity. The following are set as specific goals:

- To define the categorization of which antiseptic fluids are used as supplements to oral hygiene;
- To define the categorization of which antimicrobial agents are used to reduce the risk of developing caries.
- To define the categorization of which irrigants are used during endodontic treatment and how often chlorhexidine is used as an irrigant;
- To demonstrate the effectiveness of different chlorhexidine formulations and provide guidelines for the use of chlorhexidine in plaque control and caries prevention;
- To provide instructions for the use of chlorhexidine in restorative dentistry.

Chlorhexidine has hydrophilic and hydrophobic characteristics, which is the golden standard when it comes to antimicrobial agents in modern dentistry. Chlorhexidine can be administrated in various forms or in combination with chlorhexidine fluorides to prevent caries.



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

Детален опис на проектот:

Вовед

Детален опис на сегашните сознанија на предметот на истражувањето

Кариесот често се јавува на недостапни места поради натрупување на плак. Зрелиот плак е составена од неколку бактериски соеви, но исто така и од матрица која содржи високи концентрации на различни компоненти. Пристапите што најчесто се користат денес за да се спречи расипување на забите вклучуваат хемиска и механичка контрола на плакот, примена и употреба на флуор, употреба на антимикробни средства, залевањена фисури и контрола на навиките во исхраната. Иако механичкото отстранување на плакот игра најважна улога во превенцијата, антимикробните агенси исто така имаат своја важност. Антимикробните лекови потешко можат да навлезат во подлабоките слоеви на плакот. Микроорганизмите кои растат во плакот покажуваат поголема отпорност на антимикробни агенси и можат да бидат и илјада пати поотпорни од нивните дупликации во планктонска форма, па затоа, способноста на антимикробните агенси да навлезат и да достигнат ефективни концентрации потребни за да ја извршат својата бактерицидна активност е од најголема важност за агенсот да биде ефикасен во превенцијата и третманот.

Хлорхексидинот се користи како антимикробен агенс многу години. Специфичната подложност на *Streptococcus mutans* кон хлорхексидинот доведе до негова употреба во превенција. Различни клинички студии покажаа ефикасност и безбедност за негова употреба без развој на отпорни микроорганизми.

Денес застапеноста на употреба на композитни материјали во рестаративната стоматологија е на прво место наспроти другите реставративни материјали. Поради нивните својства, односно нивната неможност да се врзат со емајлот и дентинот, потребен е хемиски третман на кавитетот со атхезиви. Денес повторно како проблем останува микро-истекувањето што се јавува помеѓу забите и смолата. Проблемот со микротечење на композитни реставрации во рестаративната стоматологија денес е поврзан со група од 26 ензими кои го носат заедничкото име матрица металопроотеиназа (ММП). Исто така, преостанатите бактерии во шуплината можат да продолжат да се размножуваат и да предизвикуваат иритација на пулпата и да го зголемат микростекувањето. ММП ензимите, ослободени од дентинот, ја деградираат колагенската компонента на хибридниот слој. Хлорхексидин може да се користи како ефикасен инхибитор на ММП ензимот кој спречува распаѓање на колаген во хибридниот слој и со тоа ја стабилизира адхезивната врска помеѓу дентинот и врската. Некои студии препорачуваат употреба на хлорхексидин пред постапката на бондирање поради неговите антимикробни ефекти врз микроорганизмите што остануваат во кавитетот по подготовката. Антимикробното дејство на хлорхексидинот се користи во различни гранки во стоматолошката пракса со цел да се контролира плакот: како додаток на хигиената на усната шуплина и професионалната профилакса, по пародонтална хирургија, кај пациенти со интрамаксиларна фиксација, како и кај пациенти со висок ризик од кариес, кај физички и ментално хендикепирани лица.



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

Употреба на хлорхексидин имаме и кај пациенти кои се во фаза на поставување на забен имплант, кај медицински компресирани пациенти кои имаат предиспозиции за орална кандидијаза, кај пациенти кои имаат намалена отпорност на бактериски инфекции поради системски заболувања: крвни нарушувања (леукемија, хемофилија, агранулоцитоза, тромбоцитопенија), потоа заболување на бубрезите или пациенти со СИДА. Неговите својства овозможуваат употреба и како додаток на антибиотска профилакса за да се спречи бактеријемия за време на операцијата, кај пациенти кои примаат радиотерапија, цитотоксична терапија со лекови или имunosупресивна терапија, како и за третман на стоматитис предизвикан од протези, рекурентен афтозен стоматитис, акутен улцеронекротичен стоматитис и кај пациенти со ортодонтска терапија.

Предложени истражувања

Дефинирање на целите и детален опис на планираните истражувања, со посебен осврт на предностите на користената методологија и истражувачкиот план со временска рамка (најмногу 3 страници).

Главната и основна цел на ова испитување е обработат современите аспекти и клиничката ефикасност на антимицробните агенси како корисен додаток на оралната хигиена, да се направи генерална слика за тоа кои се најмногу употребуваат во источниот регион на република Северна Македонија, како и да се укаже на важноста на користење на антисептичките течности базирани на хлорхексидин како лакови и гелови кои се ефикасни во намалувањето на формирањето на нови лезии кај пациенти со висок микробиолошки ризик од развој на кариес.

Не постои претходно истражување за застапеноста на употреба на хлорхексидинот во република Северна Македонија.

Исто така потребно е да укаже за неговата употреба во превентивната и реставративна стоматологија, предностите и недостатоците во текот на ендодонтската терапија, како и да се даде осврт на неговите негативни особини и токсичност преку материјали (флаери и презентации).

Поради овие факти е дизајнирано истражувањето.

Реализацијата на поставената основна цел ќе се овозможи преку поставување на следниве **посебни цели**:

- Да се определи категоризација кои антисептични течности се користат како додаток на орална хигиена

- Да се определи категоризација кои антимицробни агенси се користат за



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

намалување на ризик од развој на кариес

- Да се определи категоризација кои ириганси се користат во текот на ендодонтската терапија и колку често се користи хлорхексидинот како ириганс
- Да се демонстрира ефикасноста на различните формулации на хлорхексидин и да се дадат упатства за употреба на хлорхексидин при контрола на плак и превенција од кариес
- Да се дадат упатства за употреба на хлорхексидин во рестаративната стоматологија.

Материјал и методи

Планирано е истражувањето да биде реализирано во вкупно 60 ординации од источниот регион на Република Северна Македонија.

Истражувањето ќе биде реализирано преку online анкети на стоматолозите кои што работат во тие ординации. Анкетата ќе опфаќа два дела, од кои во првиот стоматолозите ќе треба да пополнат прашалник за нивната употреба во секојдневната стоматоска пракса на антисептични средства за превенција на плакот, антимикробни средства за превенција од кариес како и употребата на средства за иригација при ендодонтски третман.

Во вториот дел ќе има едукативен дел во вид на постери и презентации за да се демонстрира ефикасноста на различните формулации на хлорхексидин и да се дадат упатства за употреба на хлорхексидин при контрола на плак и превенција од кариес, да се дадат упатства за употреба на хлорхексидин во рестаративната стоматологија и ендодонцијата, како и да се даде осврт на негативните ефекти и токсичниот при неадекватно дозирање.

Исто стоматолозите може да остават e mail адреса за контакт на која што ќе и бидат испратени резултатите од анализата на спроведените анкети како и одржување online процена на стекнатите знаења по спроведени предавања (презентации и обуки) преку оформување на прашалници со евалуација на стекнатите знаења.

Статистичка анализа на добиените резултати.

Резултатите ќе се обработат со методите на централна тенденција.

1. Временска рамка

Истражувањето ќе се спроведи во периодот од јули 2020 -јуни2022 година, во општините според место на живеење на истражувачите.

Анализата на наодите ќе се работи sukcesивно во периодот – 2021-2022 година.

2. Очекувани резултати

По статистичката обработка на податоците од истражувањето се очекува да се



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

добијат следните резултати

- Да се одреди кои средства се користат како антисептични за превенција на плак и антимикробни за намалување на ризикот од кариес
- Да се одреди кои средства се користат како канални иригански и застапеноста на користење на хлорхексидин во ендодонтска терапија
- Да се добие реална слика за познавањето на стоматолозите за својствата на хлорхексидинот и бенефитите од негова употреба и потребата за понатамошните истражувања од дејствата при долготрајна употреба на хлорхексидин.

3. Презентација и дисеминација на резултатите

Добиените резултати и заклучоци од испитувањата на предвиденото истражување ќе им биде од корист во секојдневната пракса на стоматолозите и студентите по дентална медицина.



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

- **Специјализација од областа на дентална патологија и терапија**
Универзитет “Св. Кирил и Методиј”
Стоматолошки факултет - Скопје
Специјалист по болести на забите и ендодонтот (1995)
- **Факултетски студии**
Универзитет “Св. Кирил и Методиј”
Стоматолошки факултет - Скопје
Доктор на стоматологија (диплома 1985)

Наставна област

Стоматологија, претклинички и клинички предмети

Интерес во науката

- Реставративни материјали
- Ендодонтски третман при хронично инфицирани коренски канали
- Ласер терапија во конзервативната стоматологија
- Ветеринарна стоматологија

Вработување и работно искуство:

2018 – Редовен професор на Универзитетот “Гоце Делчев” – Штип.
2013 – Вонреден професор на Универзитетот “Гоце Делчев” – Штип.
2011 - Доцент на Универзитетот “Гоце Делчев” – Штип.
Факултет за медицински науки, Дентална медицина.
(1989-2011) ЈЗУ Универзитетски Стоматолошки Клинички Центар
“Свети Пантелејмон”, - Скопје, Клиника за болести на забите и ендодонтот:
2008 - насловен доцент
1993- асистент
1995 - специјалист по болести на забите и ендодонтот
1989 - доктор по стоматологија - клинички лекар

Членство во професионални асоцијации:

- Здружение на специјалистите по болести на забите и ендодонтот на Македонија
- Македонско стоматолошко друштво
- Собрание на Македонско стоматолошко друштво
- Стоматолошка Комора на Република Македонија
- Балканско Стоматолошко Здружение
- Европска регионална организација на Светското здружение на стоматолози (FDI)

Едукација:

2006 – Канална дефинитивна оптурација - Техники на топла гутаперка апликација – Софија, Бугарија.
2009 – Ласер апликација - Фотона – Скопје
2012 - Ласер едукација во стоматологијата - Љубљана, Словенија.
2012 -Техники за апликација на композитни и фибергласинтраканални колчиња – Куманово.



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

2013 – Ендодонтска канална препаација и оптурација
ProFile Next – Ендодонтски форум – Пловдив, Бугарија.

Студиски престој:

2007 / 2008 – Белград, Република Србија, Универзитет у Београду, Стоматолошки факултет, Клиника Болести зуба.

Трудови објавени во последните пет години во стручни списанија кои се наоѓаат на меѓународно признатата листа СЦИ (SCI - Science citation index), со назначен импакт фактор за секој труд:

1. Andreevski, Aleksandar and Kovacevska, Ivona (2020) Discoloration of nano composite resin by everyday drinks: in vitro study. Knowledge - International Journal Scientific Papers. ISSN 1857-923X / 2545-4439
2. Zlatanovska, Katerina and Dimova, Cena and Longurova, Natasa and Kovacevska, Ivona and Naskova, Sanja (2020) The Impact of Oral Health on Quality of Life in Partially Edentulous Patients Before and After Prosthodontic Rehabilitations. Journal of Hygienic Engineering and Design, 30. pp. 89-94. ISSN 1857- 8489
3. Andreevski, Aleksandar and Kovacevska, Ivona (2020) The effect of every day drinks on composite restorations aesthetics: in vitro study. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS). ISSN e 2279-0853/ p 2279-0861
4. Petrovski, Mihajlo and Terzieva-Petrovska, Olivera and Kovacevska, Ivona and Minovska, Ana and Ivanovski, Kiro and Papakoca, Kiro (2019) Oral Health Education of Staff in Long-Term Care Institutions. Balkan Journal of Dental Medicine. pp. 63-67. ISSN 2335-0245
5. Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina (2019) Застапеност на кариесот во релација со оралната хигиена. International Journal Knowledge. ISSN 1857-923X
6. Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina (2019) Different group of tooth in relation of endodontic treatment. Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439
7. Petrovski, Mihajlo and Terzieva-Petrovska, Olivera and Minovska, Ana and Papakoca, Kiro and Kovacevska, Ivona (2018) Влијанието на социо-економските фактори врз појавата и прогресијата на пародоналната болест. Зборник на трудови, Регионална стручно-научна конференција, Факултет за медицински науки.
8. Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona (2018) Влијание на социјално економскиот статус на родителите на денталното здравје и КЕП индексот кај децата. Стручна научна конференција Социјални детерминанти и здравјето на населението, 2 (1).
9. Kovacevska, Ivona and Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa and Terzieva-Petrovska, Olivera and Georgiev, Zlatko (2018) Споредбена анализа за употреба на дентални нанокмпозити во Македонија, Бугарија и Шведска. Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439
10. Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Denkov, Nikola and Atanasova, Sandra (2018) Најчести компликации после ендодонтски третман. Knowledge – International Journal. ISSN 2545-4439
11. Atanasova, Sandra and Kovacevska, Ivona and Naskova, Sanja and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa (2018) Oral hygiene during orthodontic tretment. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers. ISSN 1857-92



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

12. Petrovski, Mihajlo and Kovacevska, Ivona and Terzieva-Petrovska, Olivera and Papakoca, Kiro and Minovska, Ana and Carceva-Salja, Sofija (2018) Oral health assessment among elderly in long term residences. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 26 (4). pp. 1347-1354. ISSN 1857-92
13. Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Denkov, Nikola and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica (2018) Знаења и ставови на родителите на 7-12 годишни деца во врска со потреба за интервенции на прв траен молар. Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439
14. Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Naskova, Sanja and Zarkova-Atanasova, Julija and Atanasova, Sandra (2018) Most common mistakes and complications in impressions at fixed-prosthodontic constructions. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 23 (2). pp. 553-558. ISSN 2545-4439
15. Atanasova, Sandra and Kovacevska, Ivona and Nashkova, Sanja and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa (2018) Side effects of orthodontic treatment. Knowledge, International Journal Scientific Papers. ISSN 1857- 92
16. Toneva, Verica and Toneva - Nikolova, Aleksandra and Naskova, Sanja and Atanasova, Sandra and Kovacevska, Ivona and Rogoleva, Sonja and Kocovski, Darko (2018) Risk factors associated with musculoskeletal disorders in dentistry. Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439
17. Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona (2018) Причини за болка после стоматолошки интервенции. Medicus, informativen glasnik na javното здравstvo - Stip. ISSN 1857-5994
18. Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Dimova, Cena and Longurova, Natasa and Naskova, Sanja and Panova, Gordana and Jurukova, Milena (2018) Употреба на отпечаточни материјали во фиксна протетика во источна Македонија. Knowledge: International Journal Scientific Papers, 22 (5). pp. 1428-1432. ISSN 1857-92
19. Petrovski, Mihajlo and Kocovski, Darko and Papakoca, Kiro and Terzieva, Olivera and Minovska, Ana and Kovacevska, Ivona (2018) Oral Health Status among Students in Dormitories. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS), 17 (2). pp. 84-88. ISSN 2279-0853
20. Denkova N., Iljovska S., Kovacevska I., Pavlevska M., Jankulovska M. (2017) Consumption of Carbonated and Fruit Drinks As A Risk Factor in The Onset of Dental Erosions in Examinees of Different Ages And Their Correlation to Salivary Calcium And Phosphates. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS), 16 (2 (IV)). pp. 112-117. ISSN 2279-0853 (<http://eprints.ugd.edu.mk/17583/>) печатен
21. Denkova N., Iljovska S., Kovacevska I. (2017) The Impact of Carbonated Drinks on the Onset of Dental Erosions in the First Permanent Incisors and Molars in Examinees at the Age from 10 to 29 Years. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS), 16 (2 (IV)). pp. 121-128. ISSN 2279-0853 (<http://eprints.ugd.edu.mk/17582/>) печатен
22. Ковачевска Ивона (2017) Естетски ургентни процедури. In: Нови граници во денталната естетика - ДДДММ, 28-29 Apr 2017, Skopje, Macedonia. (<http://eprints.ugd.edu.mk/18291/>) пленарна
23. Georgiev Z., Kovacevska I., Sotirovska-Ivkovska A., Zabokova-Bilbilova E. (2017) Health of first permanent molars in 12 - yeras old school children in Prilep community. In: 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry, 4-6 May 2017, Thessaloniki, Greece. (<http://eprints.ugd.edu.mk/18447/>) устна



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

24. Gjorgjeska B., Angelovska B., Kovacevska I., Janeva A. (2017) Relation between quantity of disinfectants used and appearance of intra-hospital infections in selected hospitals. In: 22nd BASS Congress, 06 May 2017, Thessaloniki, Greece. (<http://eprints.ugd.edu.mk/17772/>) постер
25. Andreevski A., Kovacevska I., Georgiev Z., Zarkova J. (2017) Composite resin discoloration caused by every day consumption products. In: 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry, 4-6 May 2017, Thessaloniki, Greece. (<http://eprints.ugd.edu.mk/18392/>) постер
26. Angelovska B., Drakalska E., Ali E., Gjorgjeska B., Kovacevska I. (2017) Recognition and reporting of suspected adverse drug reactions using SDA Pharmacovigilance. In: 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry, 4-6 May 2017, Thessaloniki, Greece. (<http://eprints.ugd.edu.mk/17791/>) постер
27. Papakoca K., Kovacevska I., Kocovski D., Papakoca G., Stefanova E. (2017) Assessment of the definitive root canal obturation with Canason - Combipack sealer. In: 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry, 4-6 May 2017, Thessaloniki, Greece. (<http://eprints.ugd.edu.mk/18379/>) постер
28. Denkova N., Zlatanovska K., Kovacevska I., Iljovska S., Denkov N. (2017) Correlation between consumption of the carbonated drinks and the prevalence of dental erosions. In: 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry, 4-6 May 2017, Thessaloniki, Greece. (<http://eprints.ugd.edu.mk/17827/>) постер
29. Zlatanovska K., Zarkova - Atanasova J., Longurova N., Kovacevska I., Gigovski N. (2017) Fracture localization of composite veneers with different preparation designs exposed to compressive load. In: 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry, 4-6 May 2017, Thessaloniki, Greece. (<http://eprints.ugd.edu.mk/18025/>) постер
30. Kovacevska I., Denkova N., Petrovski M., Georgiev Z., Atanasova S. (2017) In vitro evaluation of diferent guttapercha techniques for root canal obturation. In: 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry, 4-6 May 2017, Thessaloniki, Greece. (<http://eprints.ugd.edu.mk/17828/>) постер
31. Ковачевска Ивона, Петровски М., Тонева А., Тонева В., Китановска Е., Ристов О., Стојановска Ристова А., Арсова Н., Илиевски С. Процена на корелацијата на реналната калкулоза со забниот камен. Научно истражувачки студентски проект финансиран од Универзитетот “Гоце Делчев” во Штип. (<http://scholar.ugd.edu.mk/ikovacevska/proekti>) [проект]
32. Миновска А., Мираковски Д., Ковачевска И., Папакоча К., Петровски М., Андоновска Д., Андреевска А. Евалуација на присуството на аеросоли како потенцијални загадувачи во стоматолошките ординации. Научно истражувачки проект финансиран од Универзитетот “Гоце Делчев” во Штип. (<http://scholar.ugd.edu.mk/anaminovska/proekti>) [проект]
33. Georgiev Z., Kovacevska I., Sotirovska-Ivkovska A., Zabokova-Bilbilova E., Kapusevska B., Bajraktarova Mishevska C. (2017) Health of first permanent molars in Prilep region after fissure sealing according dental preventive program in FYR Macedonia. RJPBC Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences, 8 (4). pp. 47-51. ISSN 0975-8585 (<http://eprints.ugd.edu.mk/18289/>) (IF = 0.35) печатен
34. Денкова Наташа, Ковачевска Ивона, Петровски Михајло. (2017) Употреба на ласерска технологија во денталните терапевтски процедури. Medicus, информативен гласник на јавното здравство - Штип. ISSN 1857-5994. (<http://eprints.ugd.edu.mk/17830/>) печатен



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

35. Denkova N., Kovacevska I. (2017) The importance of diet in the prevention of caries. In: Nutricon 2017" Food Quality and Safety Health and Nutrition, 5-7 Oct 2017, Skopje, Macedonia. (<http://eprints.ugd.edu.mk/18417/>) постер
36. Kovacevska Ivona (2017) Современи терапевски модалитети при длабоките кариозни лезии. In: Български зъболекарски Съюз рк на БЗС Благоевград Национален форум по Дентална медицина, 06-08 Oct 2017, Bansko, Bulgaria. (<http://eprints.ugd.edu.mk/18290/>) пленарна
37. Ковачевска Ивона (2017) Современ терапевски пристап при експонирана пулпа. In: „Актуелности во денталната медицина" Симпозиум со меѓународно учество, 21 Oct 2017, Bitola, Macedonia. (<http://eprints.ugd.edu.mk/18366/>) пленарна
38. Denkova N., Zlatanovska K., Kovacevska I., Iljovska S., Naskova S. (2017) Mechanical Preparation of Samples For Profilometric Erosion Reserch. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS), 16 (12). pp. 16-27. ISSN 2279-0853 (<http://eprints.ugd.edu.mk/18717/>) печатен
39. Zlatanovska K., Kovacevska I., Dimova C., Longurova N., Naskova S. (2017) Traditional Chinese medicine and oral health. In: First International Symposium for Traditional Chinese Medicine, 06 Dec 2017, Stip, Macedonia. (<http://eprints.ugd.edu.mk/19003/>) постер
40. Zlatanovska K., Kovacevska I., Longurova N., Atanasova S., Petrovski M. (2017) Бруксизам - ноќно шкрипење. In: Knowledge in practice, 15-17 Dec 2017, Bansko, Bulgaria. (<http://eprints.ugd.edu.mk/19002/>) постер
41. Kovacevska I., Longurova N., Zlatanovska K., Petrovski M., Georgiev Z. (2017) Грижата за оралното здравје кај студентите од различни факултети. In: Knowledge - International Journal Scientific and applicative papers, 15-17 Dec 2017, Bansko, Bulgaria. (<http://eprints.ugd.edu.mk/19057/>) постер
42. Kovacevska I., Toneva V., Toneva A., Atanasova S., Kocovski D. (2017) Орално-хигиенска грижа за пациенти со гастроинтестинални заболувања. In: Knowledge - International Journal Scientific and applicative papers Vol 20.4, 15-17 Dec 2017, Bansko, Bulgaria. (<http://eprints.ugd.edu.mk/19106/>) постер
43. Longurova N., Kovacevska I., Denkov N., Zlatanovska K., Toneva V. (2017) Дентални карактеристики кај булимични пациенти. In: Knowledge in Practice, 12-14 Dec 2017, Bansko, Bulgaria. (<http://eprints.ugd.edu.mk/19142/>) постер
44. Kovacevska I., Longurova N., Zlatanovska K., Petrovski M., Georgiev Z. (2017) Oral health care at students from different faculties. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 20 (4). pp. 1907-1912. ISSN 1857-923X. (<http://eprints.ugd.edu.mk/19055/>) печатен
45. 221. Zlatanovska K., Kovacevska I., Longurova N., Atanasova S., Petrovski M. (2017) Bruxism - teeth grinding. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 20 (4). pp. 1719-1723. ISSN 1857-923X. (<http://eprints.ugd.edu.mk/19001/>) печатен
46. 222. Longurova N., Kovacevska I., Denkov N., Zlatanovska K., Atanasova S. Dental characteristics in bulimic patients. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 20 (4). pp. 1741-1744. ISSN 1857-923X. (<http://eprints.ugd.edu.mk/19140/>) печатен
47. 223. Kovacevska I., Toneva V., Toneva A. Oral hygiene care for patients with gastrointestinal disease. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 20 (4). pp. 1913-1917. ISSN 1857-923X. (<http://eprints.ugd.edu.mk/19108/>) печатен
48. Petrovski, Mihajlo and Kovacevska, Ivona and Georgiev, Zlatko and Minovska, Ana



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

- (2016) *Dental Interventions on First Permanent Molars*. British Journal of Medical and Health Research, 3 (11). pp. 53-65. ISSN 2394-2967 **IF= 1.7**
49. Zlatanovska, Katerina and Guguvcevski, Ljuben and Dimova, Cena and Kovacevska, Ivona (2016) *Preparation Design Selection For Porcelain Veneers Manufacturing: A Review*. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences, 7 (4). pp. 573-579. ISSN 0975-8585 **IF= 0.35**

Учество во научноистражувачки проекти:

Наслов на проектот	Период	Финансиран од	Улога во проектот (главен истражувач или учесник)
Процена на корелацијата на реналната калкулоза со забниот камен	2017 - 2018	УГД	главен истражувач
<u>Анализа и процена на каналната оптурација во зависност од техниката на гутаперка апликација.</u>	2014 – 2017	УГД	главен истражувач
<u>Дентална морфологија на хумани трајни заби: екстерна и интерна анатомија на корени и коренски канални системи – експериментална студија</u>	2006 – 2009	национален проект МОН	учесник
<u>"Корелација помеѓу оралната хигиена, Ph на плунката и денталниот плак во фреквенцијата на кариесот и негова контрола преку современи превентивни мерки (кај различна</u>	2014 – 2017	УГД	учесник



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

<u>популација, Македонија и Грција</u>			
Blood fibrinolytic activity in patients with oral-surgery interventions	(2000-2003)	национален проект МОН	учесник

Kovacevska, Ivona and Denkova, Natasa (2016) Рестауративна стоматологија. ISBN 978-608-244-312-6.

Kovacevska, Ivona and Denkova, Natasa (2016) Практикум по клиничка кариологија 1. ISBN 978-608-244-291-4.

Kovacevska, Ivona (2013) Стоматолошки материјали и технологија - скрипта. ISBN 978-608-4708-28-5.

Задолженија во предлог-проектот со временска рамка:

Координирање и организација на online анкетите и обуки.

Публикување во интернационално списание.

	ИСТРАЖУВАЧ	ИСТРАЖУВАЧ
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	Доц д-р Наташа Лонгурова	Асс. д-р Сандра Атанасова
	Универзитетот "Гоце Делчев" - Штип, Факултет за медицински науки, Дентална медицина	Универзитетот "Гоце Делчев" - Штип, Факултет за медицински науки, Дентална медицина

ИСТРАЖУВАЧ

Име и презиме	д-р Наташа Лонгурова др. сци
Титула	доцент
Позиција	доцент
Адреса	Асном 50
Тел. / Факс	078 390 432
Е-пошта (e-mail)	natasa.denkova@ugd.edu.mk

Кратка биографија за доц д-р Наташа Лонгурова

- Високо образование-Дипломирала на Стоматолошкиот факултет на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје (2011)
- Од јули 2011 година волонтира во Стоматолошка ординација Пзу д-р Денков, ординација по општа стоматологија
- Од октомври 2011 година стартува со постдипломски студии на Стоматолошки



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

факултет на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, а во јули 2012 ја брани својата магистерска тема под наслов "Компаративна студија за поврзаноста на социјално економскиот статус, навиките за орална хигиена и денталниот морбидитет кај децата на 15 годишна возраст" стекнувајќи се со назив Магистер по стоматолошки науки.

- Од декември 2012 година, започнува со работа на факултет за медицински науки, при Универзитетот "Гоце Делчев" Штип, со звање помлад асистент.
- Од 2013 година стартува со специјализација по ендодонција и реставративна стоматологија при Универзитетот "Гоце Делчев" Штип.
- Докторската дисертација под наслов "Процена на ризик фактори и степен на дентални ерозии, проследени со евалуација на протективниот ефект на препарати со флуориди врз емајл и дентин од хемиски и хистопатолошки аспект (in vitro)" ја брани во 2017 година на Стоматолошкиот факултет во Скопје стекнувајќи се со звање Доктор по стоматолошки науки.
- Во април 2017 година при Универзитетот "Гоце Делчев" Штип, се стекнува со звање Универзитетски доцент.
- Во октомври 2017 година специјализира при Универзитетот "Гоце Делчев" Штип, со што се стекнува со звање Специјалист по Ендодонција и реставративна стоматологија.
- Активно се служи со англиски и познавање на германски, српски и хрватски јазик.
- Одлично познавање на работа со компјутери

Членство во професионални асоцијации:

- Стоматолошка комора на Република Северна Македонија

Трудови објавени во последните пет години во стручни списанија кои се наоѓаат на меѓународно признатата листа СЦИ (SCI - Science citation index), со назначен импакт фактор за секој труд:

Longurova, Natasa and Kovacevska, Ivona (2020) [Современи дијагностички методи за детектирање на кариозна лезија](#). Medicus, информативен гласник на јавното здравство - Штип. ISSN 1857-5994 (In Press)

Zlatanovska, Katerina and Dimova, Cena and Longurova, Natasa and Kovacevska, Ivona and Naskova, Sanja (2020) [The Impact of Oral Health on Quality of Life in Partially Edentulous Patients Before and After Prosthodontic Rehabilitations](#). Journal of Hygienic Engineering and Design, 30. pp. 89-94. ISSN 1857- 8489

Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina (2019) [Застапеност на кариесот во релација со оралната хигиена](#). International Journal Knowledge. ISSN 1857-923X (In Press)

Zlatanovska, Katerina and Dimova, Cena and Gigovski, Nikola and Korunoska Stevkovska, Vesna and Longurova, Natasa (2019) [Fracture Localization of Porcelain Veneers with Different Preparation Designs](#). Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences, 7 (10). pp. 1675-1679. ISSN 1857-9655 (online)

Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina (2019) [Different group](#)



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

[of tooth in relation of endodontic treatment](#). Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439 (In Press)

Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona (2018) [Влијание на социјално економскиот статус на родителите на денталното здравје и КЕП индексот кај децата](#). Стручна научна конференција Социјални детерминанти и здравјето на населението, 2 (1).

Kovacevska, Ivona and Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa and Terzieva-Petrovska, Olivera and Georgiev, Zlatko (2018) [Споредбена анализа за употреба на дентални нанокмпозити во Македонија, Бугарија и Шведска](#). Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439 (In Press)

Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Denkov, Nikola and Atanasova, Sandra (2018) [Најчести компликации после ендодонтски третман](#). Knowledge – International Journal. ISSN 2545-4439 (In Press)

Atanasova, Sandra and Kovacevska, Ivona and Naskova, Sanja and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa (2018) [Oral higijene during orthodontic tretment](#). Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers. ISSN 1857-92 (In Press)

Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Denkov, Nikola and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica (2018) [Знаења и ставови на родителите на 7-12 годишни деца во врска со потреба за интервенции на пре траен молар](#). Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439 (In Press)

Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Naskova, Sanja and Zarkova-Atanasova, Julija and Atanasova, Sandra (2018) [Most common mistakes and complications in impressions at fixed-prosthetic constructions](#). Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 23 (2). pp. 553-558. ISSN 2545-4439

Atanasova, Sandra and Kovacevska, Ivona and Nashkova, Sanja and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa (2018) [Side effects of orthodontic treatment](#). Knowledge, International Journal Scientific Papers. ISSN 1857- 92 (In Press)

Kocovski, Darko and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Atanasova, Sandra and Longurova, Natasa and Rogoleva, Sonja (2018) [Denture Hygiene](#). Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 23 (2). pp. 473-476. ISSN 1857-92

Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona (2018) [Причини за болка после стоматолошки интервенции](#). Medicus, informativen glasnik na javnoto zdravstvo - Stip. ISSN 1857-5994

Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Dimova, Cena and Longurova, Natasa and Naskova, Sanja and Panova, Gordana and Jurukova, Milena (2018) [Употреба на отпечаточни материјали во фиксна протетика во источна Македонија](#). Knowledge: International Journal Scientific Papers, 22 (5). pp. 1428-1432. ISSN 1857-92



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

Longurova, Natasa and Kovacevska, Ivona and Denkov, Nikola and Zlatanovska, Katerina and Toneva, Verica (2017) [Дентални карактеристики кај булимични пациенти.](#) Knowledge in Practice. ISSN 2545-4439

Naskova, Sanja and Iljovska, Snezana and Iljovska, Marina and Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa (2017) [Correlative Values of Body Weight \(Body Mass Index\) And Dental Caries In Examinees With Primary Dentition.](#) IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS), 16 (12). ISSN 2279 - 0853

Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Petrovski, Mihajlo and Georgiev, Zlatko (2017) [Oral health care at students from different faculties.](#) Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 20 (4). pp. 1907-1912. ISSN 1857-92

Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Atanasova, Sandra and Petrovski, Mihajlo (2017) [Bruxism - teeth grinding.](#) Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 20 (4). pp. 1719-1723. ISSN 1857-923X

Одржани работилници: (презентер)

- Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica (2018) Guta-Perha root sealing techniques. In: Dental Summer School 2018, 13-16 Sept 2018, Ohrid, Macedonia.
- Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica (2018) Техники на апликација на гутаперка. In: Digital vs Analogical in Dental Medicine- First International Students Congress in Dental Medicine - 2018, 28-29 March 2018, Stip, Macedonia.

Учество во научноистражувачки проекти:

Наслов на проектот	Период	Финансиран од	Улога во проектот (главен истражувач или учесник)
<u>Анализа и процена на каналната оптурација во зависност од техниката на гутаперка апликација.</u>	2014 – 2017	УГД	истражувач
<u>Процена на корелацијата на реналната</u>	2014-2017	УГД	истражувач



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

калкулоза со забниот камен.			
--------------------------------	--	--	--

Kovacevska, Ivona and Denkova, Natasa (2016) Реставративна стоматологија. ISBN 978-608-244-312-6.

Kovacevska, Ivona and Denkova, Natasa (2016) Практикум по клиничка кариологија 1. ISBN 978-608-244-291-4.

Kovacevska, Ivona (2013) Стоматолошки материјали и технологија - скрипта. ISBN 978-608-4708-28-5.

Longurova, Natasa and Kovacevska, Ivona and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica and Arsova, Natasa (2020) Практикум по клиничка кариологија 2. ISBN 978-608-244-717-9.

Longurova, Natasa and Kovacevska, Ivona (2019) Дентална терапија - Ендодонција (скрипта). ISBN 978-608-244-608-0.

Задолженија во предлог-проектот со временска рамка:

Координирање и организација на online анкетите и обуки.
Публикување во интернационално списание.



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

ИСТРАЖУВАЧ

Име и презиме	Сандра Атанасова
Титула	Доктор по стоматологија
Позиција	Асистент
Адреса	Ул. Митко Недев В-ник бр.14
Тел. / Факс	++38972216970
Е-пошта (e-mail)	sandra.atanasova@ugd.edu.mk

Кратка биографија:

Име и презиме	Сандра Атанасова
Наставно звање	Асистент
Контакт адреса	Универзитет "Гоце Делчев" – Штип Факултет за медицински науки - Дентална медицина
Телефон	+38972216970
е-маил	sandra.atanasova@ugd.edu.mk

Образование

- **Студент на докторски студии**
Универзитет "Св. Кирил и Методиј"
Стоматолошки факултет - Скопје
Трет циклус студии по стоматологија, област: ортодонција (2021-тековно)
- **Специјализант**
Универзитет "Гоце Делчев" – Штип
Факултет за медицински науки
Област: Ортодонција (2018-тековно)
- **Факултетски студии**
Универзитет "Гоце Делчев" во Штип
Факултетот за медицински науки
Интегриран прв и втор циклус на студии
Дипломиран доктор стоматолог (диплома 2014)

Наставна област

Стоматологија, претклинички и клинички предмети

Вработување и работно искуство:

- 2018 година - Асистент на Универзитетот "Гоце Делчев" – Штип, Факултет за медицински науки, Дентална медицина.
- 2015-2018 година, стручњак од пракса на Факултет за медицински науки, Универзитет "Гоце Делчев" Штип
- 2014 година, волонтер на Факултет за медицински науки, Универзитет "Гоце Делчев" Штип

Членство во професионални асоцијации:



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

- Стоматолошка Комора на Република Македонија

Трудови објавени во последните 5 години во стручни списанија кои се наоѓаат на меѓународно признатата листа СЦИ (SCI - Science citation index), со назначен импакт фактор за секој труд:

1. Atanasova, Sandra and Proseva, Ljubica (2020) *Ортодонтско-протетски пристап во третманот на хиподонција*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 40 (5). pp. 875-880. ISSN 2545-4439
2. Carceva-Salja, Sofija and Atanasova, Sandra and Petrovski, Mihajlo (2019) *Difference in craniofacial characteristics in attractive male and female faces*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439
3. Atanasova, Sandra and Carceva-Salja, Sofija and Proseva, Ljubica (2019) *Indications for molar extraction during orthodontic treatment*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439
4. Carceva-Salja, Sofija and Atanasova, Sandra (2019) *Influence of growth in treated class III growing patients with face mask therapy and untreated patients*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439
5. Zarkova-Atanasova, Julija and Atanasova, Sandra (2019) *Monolithic lithium-disilicate glass-ceramic restorations*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 30 (4). pp. 895-900. ISSN 2545-4439
6. Atanasova, Sandra and Carceva Salja, Sofija and Naskova, Sanja and Zarkova-Atanasova, Julija and Proseva, Ljubica (2018) *Oral hygiene behavior during treatment with fixed orthodontic appliances*. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS), 17 (11). ISSN 2279-0853
7. Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Denkov, Nikola and Atanasova, Sandra (2018) *Најчести компликации после ендодонтски третман*. Knowledge – International Journal. 26 (4) pp. 1367-1370 ISSN 2545-4439
8. Atanasova, Sandra and Kovacevska, Ivona and Naskova, Sanja and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa (2018) *Oral higiene during orthodontic tretment*. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers. 26 (4) pp. 1341-1346 ISSN 2545-4439
9. Rogoleva, Sonja and Toneva, Verica and Toneva - Nikolova, Aleksandra and Kocovski, Darko and Atanasova, Sandra and Velkova, Ana (2018) *Употреба на вештачки коски и мембрани при третман на вилични коскени дефекти*. Knowledge - International Journal Scientific Papers 23 (2). pp. 713-717 ISSN 1857-923X, 2545-4439
10. Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Denkov, Nikola and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica(2018) *Знаења и ставови на родителите на 7-12 годишни деца во врска со потреба за интервенции на прв траен молар*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers. 23 (2) pp. 535-538 ISSN 2545-4439
11. Naskova, Sanja and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Lazarova, Ljupka (2018) *Dental care for children with autism*. Knowledge - International Journal Scientific Papers 23 (2) pp. 467471 ISSN 1857-923X, 2545-4439
12. Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Naskova, Sanja and Zarkova-Atanasova, Julija and Atanasova, Sandra (2018) *Most common mistakes and complications in impressions at fixed-prosthetic constructions*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 23 (2). pp. 553-558. ISSN 2545-4439



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

13. Atanasova, Sandra and Kovacevska, Ivona and Nashkova, Sanja and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa (2018) *Side effects of orthodontic treatment*. Knowledge, International Journal Scientific Papers. 23 (2) pp. 665-671 ISSN 1857-923X, 2545-4439
14. Toneva, Verica and Toneva - Nikolova, Aleksandra and Naskova, Sanja and Atanasova, Sandra and Kovacevska, Ivona and Rogoleva, Sonja and Kocovski, Darko (2018) *Risk factors associated with musculoskeletal disorders in dentistry*. Knowledge - International Journal Scientific Papers, 23 (2) pp. 639-643 ISSN 1857-923X, 2545-4439
15. Kocovski, Darko and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Atanasova, Sandra and Longurova, Natasa and Rogoleva, Sonja (2018) *Denture Hygiene*. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 23 (2). pp. 473-476. ISSN 1857-92
16. Toneva, Verica and Naskova, Sanja and Atanasova, Sandra and Toneva, Aleksandra (2018) *Oral health benefits of vitamin C*. Knowledge – International Journal, 22 (5) pp. 1301-1304 ISSN 1857-923X, 2545-4439
17. Atanasova, Sandra and Naskova, Sanja and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina (2018) *Oral health changes during pregnancy*. Knowledge – International Journal, 22 (5). pp. 1305-1308. ISSN 1857-923X, 2545-4439
18. Kovacevska, Ivona and Toneva, Verica and Toneva, Aleksandra and Atanasova, Sandra and Kocovski, Darko (2017) *Oral hygiene care for patients with gastrointestinal disease*. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 20 (4). pp. 1913-1917. ISSN 1857-92
19. Naskova, Sanja and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica (2017) *Prevention and dental treatment of patients with epilepsy*. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 20 (4). pp 1945-1950 ISSN 2545-4439
20. Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Atanasova, Sandra and Petrovski, Mihajlo (2017) *Bruxism - teeth grinding*. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 20 (4). pp. 1719-1723. ISSN 1857-923X

Одржани работилници:

1. Zarkova Atanasova, Julija and Zlatanovska, Katerina and Atanasova, Sandra (2019) Tooth color assesment methods in dental practice. In: Dental summer school & Second International Student's Congress in Dental Medicine 2019, 23-26 May 2019, Ohrid, Macedonia.
2. Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica (2018) Guta-Perha root sealing tehniques. In: Dental Summer School 2018, 13-16 Sept 2018, Ohrid, Macedonia.
3. Zlatanovska, Katerina and Kocovski, Darko and Atanasova, Sandra (2018) Препарација на заби за безметални надоместоци - коронки и фасети. In: First International Students Congress in Dental Medicine - 2018, 28-29 March 2018, Stip, Macedonia.
4. Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica (2018) Техники на апликација на гутаперка. In: Digital vs Analogical in Dental Medicine- First International Students Congress in Dental Medicine - 2018, 28-29 March 2018, Stip, Macedonia.



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

Учебници и учебни помагала:

1. Longurova, Natasa and Kovacevska, Ivona and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica and Arsova, Natasa (2020) *Практикум по клиничка кариологија 2*. ISBN 978-608-244-717-9.
2. Carceva-Salja, Sofija and Atanasova, Sandra and Petrovski, Mihajlo (2019) *Ортопедија на заби и вилици-скрипта*. ISBN 978-608-244-653-0.
3. Carceva-Salja, Sofija and Atanasova, Sandra and Petrovski, Mihajlo and Terzieva-Petrovska, Olivera (2019) *Ортопедија на заби и вилици-практикум*. ISBN 978-608-244-652-3.

Задолженија во предлог-проектот со временска рамка:

Организација и спроведување на online анкетите и обуки.
Публикување во интернационално списание.



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

	ИСТРАЖУВАЧ	МЛАД ИСТРАЖУВАЧ
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	Ас. д-р Верица Тонева Стојменова	д-р Наташа Арсова
	Универзитетот “Гоце Делчев” - Штип, Факултет за медицински науки, Дентална медицина (Прилог 4.)	Универзитетот “Гоце Делчев” - Штип, Факултет за медицински науки, Дентална медицина (Прилог 5.)

ИСТРАЖУВАЧ

Име и презиме	д-р Верица Тонева Стојменова
Титула	асистент
Позиција	асистент
Адреса	Цветан Димов бр. 58 Штип
Тел. / Факс	+38977691495
Е-пошта (e-mail)	verica.stojmenova@ugd.edu.mk

Кратка биографија:

Име и презиме	Верица Тонева Стојменова
Наставно звање	асистент по ендодонција и реставративна стоматологија
Контакт адреса	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип Факултет за медицински науки - Дентална медицина
Телефон	+38977691495
е-маил	verica.stojmenova@ugd.edu.mk

Образование

- **Студент на докторски студии**
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
Трет циклус студии по стоматологија, област: дентална патологија (2021-тековно)
- **Специјализант**
Универзитет „Гоце Делчев“ Штип
Стоматолошки клиника центар Св. Пантелејмон-Скопје
Област: ендодонција и реставративна стоматологија (2018-тековно)
- **Факултетски студии**
Универзитет “Гоце Делчев“



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

Факултет по Медицински Науки-стоматологија
Интегриран прв и втор циклус на студии со дипломски труд на тема: Само-медикација со антибиотици кај стоматолошките пациенти (со оцена 10)
Дипломиран доктор стоматолог (2010-2015)
Просек 9,61

- **Средно образование**

СОУ гимназија „Славчо Стојменски“ Штип (2006-2010)

Просек 5,00

- **Основно образование**

ОУ „Тошо Арсов“ Штип

Просек 5,00

Наставна област

Стоматологија, претклинички и клинички предмети

Интерес во науката

- Реставративни материјали
- Ендодонтски третман при хронично инфицирани коренски канали
- Ласер терапија во конзервативната стоматологија
- Современи концепти при пулпни и пародонтни лекувања
- Минимално инвазивно лекување

Вработување и работно искуство:

2019 – асистент на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.
2018 – специјализант на ендодонција и реставративна стоматологија на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, во стоматолошки клинички центар „Св. Пантелемон“ - Скопје
2016 - Лиценциран доктор по стоматологија
2015-дипломиран доктор стоматолог
2015-2019 -стручен соработник од пракса на стоматологија-ФМН-УГД
2014-пракса ПЗУ „Супердент –протетика“ - практикант
2013 – пракса ПЗУ „Д-р Стојан Донеvски“
2012,2011-пракса ПЗУ „Ортопродент“

Членство во професионални асоцијации:

- Стоматолошка Комора на Република Македонија



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

Студиски престој:

2014 – Самара, Самарски Медицински Универзитет, Руска Федерација (оддел на максило-фацијална и орална хирургија и оддел за естетска реставративна стоматологија)

Награди и признанија:

- 2016 година Пофалница и награда за најдобар студент на Дентална Медицина при Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, доделена од Стоматолошка Комора на Македонија
- 2015 второ место на International Symposium at Faculty of Medical Sciences "Current achievements and future perspectives in medical and biomedical research"

Трудови објавени во последните пет години:

1. Atanasova, Sandra and Kovacevska, Ivona and Naskova, Sanja and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa (2018) [Oral hygiene during orthodontic treatment.](#) Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers. ISSN 1857-92 (In Press)
2. Atanasova, Sandra and Kovacevska, Ivona and Nashkova, Sanja and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa (2018) [Side effects of orthodontic treatment.](#) Knowledge, International Journal Scientific Papers. ISSN 1857-92 (In Press)
3. Longurova, Natasa and Zlatanovska, Katerina and Kovacevska, Ivona and Denkov, Nikola and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica (2018) [Knowledge and attitudes of the parents of 7-12 year old children regarding the need for interventions of the first permanent molar.](#) In: Knowledge – International Journal Vol. 23.2, 24-27 May 2018, Budva, Montenegro.
4. Naskova, Sanja and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Lazarova, Ljupka (2018) [Dental care for children with autism.](#) Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439
5. Rogoleva, Sonja and Toneva, Verica and Toneva - Nikolova, Aleksandra and Kocovski, Darko and Atanasova, Sandra and Velkova, Ana (2018) [Употреба на вештачки коски и мембрани при третман на вилични коскени дефекти.](#) Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers. ISSN 1857-92
6. Toneva, Verica and Toneva - Nikolova, Aleksandra and Naskova, Sanja and Atanasova,



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

- Sandra and Kovacevska, Ivona and Rogoleva, Sonja and Kocovski, Darko (2018) [Risk factors associated with musculoskeletal disorders in dentistry](#). Knowledge - International Journal, Scientific Papers. ISSN 2545-4439
7. Kocovski, Darko and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina and Atanasova, Sandra and Longurova, Natasa and Rogoleva, Sonja (2018) [Denture hygiene](#). In: Seventeenth International Scientific Conference "The teacher of the future", 23–27 May 2018, Budva, Montenegro.
 8. Toneva Nikolova, Aleksandra and Toneva, Verica and Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Kocovski, Darko and Rogoleva, Sonja (2018) [Helicobacter pylori as a reason in oral diseases and GIT diseases](#). In: Knowledge – International Journal Vol. 23.2, 24-27 May 2018, Budva, Montenegro.
 9. Atanasova, Sandra and Naskova, Sanja and Toneva, Verica and Zlatanovska, Katerina (2018) [Oral health changes during pregnancy](#). Knowledge – International Journal, 22 (5). ISSN 1857-923X, 2545-4439
 10. Toneva, Verica and Naskova, Sanja and Atanasova, Sandra and Toneva, Aleksandra (2018) [Oral health benefits of vitamin C](#). Knowledge – International Journal, 22. ISSN 1857-923X, 2545-4439
 11. Toneva Nikolova, Aleksandra and Toneva, Verica and Kovacevska, Ivona and Kocovski, Darko and Longurova, Natasa (2018) [Oral manifestation due tobacco addiction](#). In: Knowledge - International Journal, Vrnjacka Banja 2018.
 12. Kovacevska, Ivona and Toneva, Verica and Toneva, Aleksandra and Atanasova, Sandra and Kocovski, Darko (2017) [Oral hygiene care for patients with gastrointestinal disease](#). Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 20 (4). pp. 1913-1917. ISSN 1857-92
 13. Longurova, Natasa and Kovacevska, Ivona and Denkov, Nikola and Zlatanovska, Katerina and Toneva, Verica (2017) [Дентални карактеристики кај булимични пациенти](#). In: Knowledge in Practice, 12-14 Dec 2017, Bansko, Bulgaria. (Submitted)
 14. Naskova, Sanja and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica (2017) [Prevention and dental treatment of patients with epilepsy](#). International Journal Knowledge. ISSN 2545-4439
 15. Kocovski, Darko and Toneva, Verica and Dimova, Cena and Zlatanovska, Katerina and Naskova, Sanja (2017) [Oral hygiene level maintenance of dental medicine students](#). Journal of Hygienic Engineering and Design, 20 (3). pp. 75-81. ISSN 1857-8489



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

Одржани работилници: (презентер)

- Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica (2018) [Guta-Perha root sealing techniques](#). In: Dental Summer School 2018, 13-16 Sept 2018, Ohrid, Macedonia.
- Kovacevska, Ivona and Longurova, Natasa and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica (2018) [Техники на апликација на гутаперка](#). In: Digital vs Analogical in Dental Medicine- First International Students Congress in Dental Medicine - 2018, 28-29 March 2018, Stip, Macedonia.

Учество во научноистражувачки проекти:

Наслов на проектот	Период	Финансиран од	Улога во проектот (главен истражувач или учесник)
<u>Процена на корелација на ренална калкулоза со забен камен</u> Kovacevska, Ivona and Parakosa, Kiro and Petrovski, Mihajlo and Longurova, Natasa and Arsova, Natasa and Kitanovska, Emilija and Toneva, Verica and Toneva, Aleksandra (2017) <u>Процена на корелацијата на реналната калкулоза со забниот камен</u> . [Project]	2014 – 2017	УГД	млад истражувач - учесник

Longurova, Natasa and Kovacevska, Ivona and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica and Arsova, Natasa (2020) [Практикум по клиничка кариологија 2](#). ISBN 978-608-244-717-9.

Задолженија во предлог-проектот со временска рамка:

Координирање и организација на online анкетите и обуки.
Публикување во интернационално списание.



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

МЛАД ИСТРАЖУВАЧ:

Име и презиме	д-р Наташа Арсова
Титула	Доктор по дентална медицина
Позиција	Стручњак од пракса
Адреса	Ристо Стојков 18/9, 2000 Штип
Тел. / Факс	+38971270309
Е-пошта (e-mail)	natasa.arsova@ugd.edu.mk

Кратка биографија:

Име и презиме Наташа Арсова
Наставно звање стручњак од пракса
Контакт адреса Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Факултет за медицински науки - Дентална медицина

Телефон +38971270309
е-маил natasa.arsova@ugd.edu.mk

Образование:

- **Факултетски студии**
2012-2018 Универзитет „Гоце Делчев“, Факултет за медицински науки, Дентална медицина - Штип
Дипломиран доктор стоматолог (академски регулирани студии од прв и втор циклус) диплома 2018 год.
Дипломски труд со назив: „Ретретман на коренскиот канал“
- **Средно образование**
2008-2012 СОУ „Јане Сандански“ Штип, забен техничар - протетичар

Вработување и работно искуство:

2018- стручњак од пракса - Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Факултет за медицински науки, Дентална медицина
01.11.2019-01.02.2020 – Доктор по општа стоматологија, ПЗУ „Денталенд Хелт“ Штип
15.07.2019 – 09.08.2019 – Практикант, Praxis Dr.Robert Winking, Бохум, Р. Германија

Познавање на јазици: македонски (мајчин јазик), англиски, германски јазик, српски и хрватски.

Компјутерски способности: Microsoft office, Open office, Adobe Photoshop

Конгреси, награди и курсеви

Arsova, Natasa and Atanasov, Dejan (2019) *Терапија на оромандибуларна дистонија со botulinum neurotoxin*. In: Втор конгрес на студенти по општа медицина, 09-10 Мај 2019, Штип, Македонија



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

Arsova, Natasa and Petrovski, Mihajlo and Kovacevska, Ivona (2016) [Evaluation Of DMF Index In Correlation With Oral Hygiene Among Dental Medicine Students](#). In: 23rd International Dental Student's Scientific Congress, 22-24 May 2016, Ohrid, Macedonia.
Arsova, Natasa and Petrovski, Mihajlo and Kovacevska, Ivona (2016) [Oral health status among dental medicine students in the two final years of studying](#). In: First International Students' Symposium of Faculty of Medical Sciences "Celebrating achievements in medicine, promoting health and sharing knowledge", 20 Apr 2016, Stip, Macedonia.

Втора награда за орална презентација на тема 'Oral health status among dental medicine students in the two final years of studying' при International Students' Symposium of Faculty of Medical Sciences - Celebrating achievements in medicine, promoting health and sharing knowledge - Goce Delcev University - Stip Faculty of Medical Sciences под менторство на Проф. д-р Иво Ковачевска и м-р Михајло Петровски.
Training course "Contemporary aesthetics: Porcelain Veneeres (2015) - Heraus Kulzer

Наставна област

Стоматологија, претклинички и клинички предмети

Учество во научноистражувачки проекти:

Наслов на проектот	Период	Финансиран од	Улога во проектот (главен истражувач или учесник)
Процена на корелација на ренална калкулоза со забен камен Kovacevska, Ivona and Papakoca, Kiro and Petrovski, Mihajlo and Longurova, Natasa and Arsova, Natasa and Kitanovska, Emilija and Toneva, Verica and Toneva, Aleksandra (2017) Процена на корелацијата на реналната калкулоза со забниот камен . [Project]	2014 – 2017	УГД	млад истражувач - учесник

Учебници и учебни помагала

Longurova, Natasa and Kovacevska, Ivona and Atanasova, Sandra and Toneva, Verica and Arsova, Natasa (2020) [Практикум по клиничка кариологија 2](#). ISBN 978-608-244-717-9.

Членство во професионални асоцијации:

- Стоматолошка Комора на Република Македонија



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

Задолженија во предлог-проектот со временска рамка:

Координирање и организација на online анкетите и обуки.
Публикување во интернационално списание.

ТРЕТ ДЕЛ:

Финансиски план:

Трошоци (во МКД)

Бр.	Вид на трошок	Јануари-февруари	Март - Април	Вкупно
420	Патни и дневни трошоци	22 000	22 000	44 000
421	Трошоци за греење, телекомуникациски трошоци, транспорт и сл.			
423	потрошен материјал, други материјали	5 000	5 000	10 000
424	Поправки и сервисни услуги			
425	Договорни услуги	10 000	10 000	20 000
ВКУПНИ ТРОШОЦИ		37 000	37 000	74 000



УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

И з ј а в а

Јас проф. д-р Ивона Ковачевска, главен истражувач, под морална и материјална одговорност изјавувам дека предложениот научен проект не се финансира од други извори на финансирање.

Датум

Потпис